REZOLUCIJA (EU) 2022/1753 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) za financijsku godinu 2020.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane za financijsku godinu 2020.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravstvo i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0115/2022),

A budući da je prema Izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) konačni proračun Europske agencije za sigurnost hrane („Agencija") za financijsku godinu 2020. iznosio 103 023 255,80 EUR, što je povećanje od 27,60 % u odnosu na 2019. godinu, prvenstveno zbog porasta rashoda poslovanja Agencije; budući da se proračun Agencije uglavnom financira iz proračuna Unije;

B budući da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2020. („izvješće Revizorskog suda") izražava razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2020. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 100 %, što predstavlja neznatno povećanje od 0,01 % u odnosu na 2019.; napominje, nadalje, da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 88,41 %, što je smanjenje od 3,04 % u usporedbi s 2019.;

Uspješnost

2. pozdravlja činjenicu da Agencija doprinosi sigurnosti lanca hrane i hrane za životinje Unije kao i njezine velike napore da upraviteljima rizikom pruži iscrpne, neovisne i najnovije znanstvene savjete o pitanjima u vezi s lancem hrane te da javnost jasno obavještava o svojim rezultatima i podacima na kojima se ti rezultati temelje, surađujući pritom sa zainteresiranim stranama i institucijskim partnerima u svrhu promicanja koherentnosti i povjerenja u sustav sigurnosti hrane;

3. ističe da je Agencija tijekom 2020. odgovorila na 697 pitanja s pomoću znanstvenih rezultata, tehničkih izvješća i popratnih publikacija; pozdravlja pravodobnu potporu Agencije tvorcima politika u postizanju znanstvenih rezultata na temelju mandata koje joj je dao Parlament, uglavnom u području zdravlja i dobrobiti životinja, zdravlja pčela, dobrobiti kunića, prijevoza životinja i antimikrobne otpornosti, što uključuje vanjska znanstvena izvješća te izvješća o događajima;

4. ističe važnost odgovornog, etičkog i suvremenog znanstveno utemeljenog pristupa poboljšanju dobrobiti životinja; u tom pogledu pozdravlja rad Agencije na pripremi strategije „od polja do stola";

([1]) SL C 114, 31.3.2021., str. 69.

5. podsjeća na to da je Parlament 2020. usvojio dva prigovora na produljenje roka važenja odobrenja aktivnih tvari koje se upotrebljavaju u pesticidima, a koje ispunjavaju kriterije za isključivanje i stoga ne bi trebale biti odobrene za upotrebu u EU-u ([2]); apelira na Agenciju da ubrza svoju ocjenu svih nacrta izvješća o pregledu aktivnih tvari i da učini sve što je u njezinoj moći kako bi ubrzala postupak ponovne ocjene u državama članicama izvjestiteljicama ne bi li se tako izbjegla nova produljenja za opasne pesticide te naglašava da zaostaci u ponovnoj ocjeni biocida bude osobitu zabrinutost te da su potrebni veći napori kako bi se taj problem riješio;

6. sa zadovoljstvom primjećuje da Agencija aktivno napreduje prema najsuvremenijim tehnologijama i uključuje nove alternativne metodologije pristupa i umjetnu inteligenciju kako bi se nadopunile metode ispitivanja na životinjama; uviđa da je Agencija zajedno s Europskom agencijom za kemikalije i Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti te pet drugih agencija provela testiranja otpornosti na stres sustava informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) prije nego što je pokrenula cjelovite mehanizme za rad na daljinu, čime se dodatno zajamčilo funkcioniranje sustava IKT-a prije prelaska na sveobuhvatan rad na daljinu; potiče Agenciju da poveća napore koje ulaže u još veću zaštitu dobrobiti životinja i da promiče upotrebu metoda ispitivanja koje ne uključuju životinje, među ostalim u suradnji s drugim institucijama;

7. pozdravlja dovršetak sažetog izvješća Unije o antimikrobnoj otpornosti zoonotskih i indikatorskih bakterija prisutnih u ljudima, životinjama i hrani, na kojem je Agencija surađivala s Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti; u tom kontekstu skreće pozornost na sve veću otpornost tih bakterija na najčešće korištene antibiotike;

8. konstatira da se Agencija u okviru svojeg sveobuhvatnog pristupa upravljanju na temelju uspješnosti koristi ključnim pokazateljima uspješnosti za mjerenje dodane vrijednosti svojih aktivnosti, posebno u pogledu dijeljenja znanstvenih informacija; nadalje napominje da se Agencija koristi drugim ključnim pokazateljima uspješnosti radi poboljšanja upravljanja proračunom; konstatira da je tijekom 2020. izbrisano šest pokazatelja te da su ih dva dodana;

9. napominje da je Agencija predana obavljanju svojih temeljnih djelatnosti te da je 2020. započela s pripremama za provedbu Uredbe (EU) 2019/1381 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) s ciljem razvoja novih postupaka, preispitivanja strukture osoblja i iskorištavanja svojih sposobnosti upravljanja tehnologijom i informacijama; također napominje da je Agencija 2020. uspjela ograničiti utjecaj pandemije na svoje rezultate, uz tek blago smanjenje produktivnosti, zbog svoje tehnološke spremnosti da dovoljno rano prijeđe s fizičkog na digitalno radno okruženje; konstatira i da je Agencija 2020. još uvijek razvijala svoju strategiju za 2027.; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvješćuje o razvoju događaja u tom pogledu;

([2]) Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2020. o Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/1511 od 16. listopada 2020. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011 u pogledu produljenja roka važenja odobrenja aktivnih tvari amidosulfuron, bifenoks, klorotoluron, klofentezin, klomazon, cipermetrin, daminozid, deltametrin, dikamba, difenokonazol, diflufenikan, fenoksaprop-P, fenpropidin, fludioksonil, flufenacet, fostiazat, indoksakarb, lenacil, MCPA, MCPB, nikosulfuron, parafinska ulja, pikloram, prosulfokarb, sumpor, triflusulfuron i tritosulfuron (SL C 425, 20.10.2021., str. 87.) i Rezolucija Europskog parlamenta od 10. lipnja 2021. o Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/745 od 6. svibnja 2021. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011 u pogledu produljenja roka važenja odobrenja aktivnih tvari aluminijev amonijev sulfat, aluminijev silikat, beflubutamid, bentiavalikarb, bifenazat, boskalid, kalcijev karbonat, kaptan, ugljikov dioksid, cimoksanil, dimetomorf, etefon, ekstrakt čajevca, famoksadon, ostaci destilacije masti, masne kiseline C7 do C20, flumioksazin, fluoksastrobin, flurokloridon, folpet, formetanat, giberelinska kiselina, giberelini, heptamaloksiloglukan, hidrolizirani proteini, željezov sulfat, metazaklor, metribuzin, milbemektin, Paecilomyces lilacinus soj 251, fenmedifam, fosmet, pirimifos-metil, biljna ulja/ulje uljane repice, kalijev hidrogen karbonat, propamokarb, protiokonazol, kvarcni pijesak, riblje ulje, repelenti životinjskog ili biljnog podrijetla koji odbijaju mirisom/ovčja mast, S-metolaklor, ravnolančani feromoni za leptire (red Lepidoptera), tebukonazol i urea (SL C 67, 8.2.2022., str. 75.).

([3]) Uredba (EU) 2019/1381 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnosti i održivosti procjene rizika EU-a u prehrambenom lancu i o izmjeni uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 1829/2003, (EZ) br. 1831/2003, (EZ) br. 2065/2003, (EZ) br. 1935/2004, (EZ) br. 1331/2008, (EZ) br. 1107/2009 i (EU) 2015/2283 te Direktive 2001/18/EZ (SL L 231, 6.9.2019., str. 1.).

10. pozdravlja napore koje je Agencija poduzela kako bi ojačala svoju suradnju s drugim agencijama Unije, posebno stavljanjem naglaska na razmjenu znanja i najboljih praksi te na razmatranje potencijalnih sinergija uspostavom mreža u područjima kao što su planiranje javne nabave, informacijske i komunikacijske tehnologije, umjetna inteligencija, vanjska komunikacija i upravljanje ljudskim resursima; napominje da je Agencija poduzela takve aktivnosti zajedno s Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti, Europskom agencijom za kemikalije, Europskom agencijom za lijekove i Europskom agencijom za okoliš;

11. prima na znanje, u pogledu napomena o poduzetim koracima u vezi s razrješnicom za 2019., da se Agencija snažno slaže s ciljem digitalizacije agencija Unije; napominje da Agencija, u skladu sa svojom strategijom za 2027., namjerava nastaviti ulagati u digitalizaciju svojih postupaka i modernizirati postojeću informatičku infrastrukturu kako bi se maksimalno povećala suradnja i razmjena znanja unutar i izvan Agencije, čime bi se osigurao širi, učinkovitiji i brži pristup znanstvenim podacima; nadalje konstatira da Agencija doprinosi digitalnoj strategiji Komisije sudjelovanjem u inicijativi za suradnju agencija za zdravstvenu politiku i Europske komisije (HPAC), koju vodi Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, nastojeći ostvariti učinkovitost s pomoću sinergija i suradnje u pružanju zajedničkih digitalnih rješenja;

Kadrovska politika

12. napominje da je 31. prosinca 2020. razina popunjenosti plana radnih mjesta iznosila 97,46 % te da je na 354 radna mjesta koja su odobrena u okviru proračuna Unije imenovano pet dužnosnika i 340 privremenih djelatnika (u odnosu na 320 odobrenih radnih mjesta u 2019.); također napominje da su 2020. za Agenciju radila 122 ugovorna djelatnika i 14 upućenih nacionalnih stručnjaka;

13. poziva Komisiju da u opravdanim slučajevima Agenciji odobri mogućnost zapošljavanja ugovornog osoblja koje nije predviđeno planom radnih mjesta, na ograničeno razdoblje i bez prekoračenja dogovorene godišnje proračunske omotnice Agencije; smatra da bi se takvom fleksibilnošću ubrzalo smanjenje nakupljenih zaostataka u radu i zakašnjelog dovršavanja tekućih dosjea, do kojih je došlo zbog nedostatka ljudskih resursa; ustraje u tome da je evidentno da to ugovorno osoblje mora poštovati pravila Agencije o neovisnosti;

14. smatra da je uloga Agencije aktivno tražiti ugledne stručnjake i uvjeriti ih da sudjeluju u njezinu radu, što će postići priznavanjem relevantnosti i pouzdanosti njihovih stručno recenziranih istraživanja pri provedbi svojih znanstvenih analiza u skladu s člankom 8. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]);

15. prima na znanje rodnu ravnotežu među članovima višeg rukovodstva Agencije, u kojemu su tri od pet osoba (60 %) žene; sa zabrinutošću prima na znanje rodnu neravnotežu u Upravnom odboru Agencije, u kojemu su 12 od 15 osoba (80 %) muškarci; prima na znanje rodnu ravnotežu među ukupnim osobljem Agencije, u kojemu su 285 od 467 osoba (61,03 %) žene; traži od Komisije i država članica da vode računa o važnosti ostvarivanja rodne ravnoteže pri imenovanju svojih članova u Upravni odbor Agencije;

16. napominje da je Agencija nastavila sa svojim aktivnostima i da je provela svoj program rada unatoč pandemiji bolesti COVID-19; napominje, međutim, da je proračun Agencije izmijenjen te da su smanjena odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje za 5 000 000 EUR kao rezultat utjecaja pandemije bolesti COVID-19 na službena putovanja, osposobljavanje, opskrbu energijom, održavanje i otkazivanje fizičkih sastanaka; napominje da je Agencija u skladu s tim zabilježila smanjenje prihoda zbog epidemiološke situacije;

([4]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

17. napominje da Agencija pozdravlja preporuku tijela nadležnog za davanje razrješnice i u potpunosti je svjesna potrebe za boljom geografskom ravnotežom unutar svoje organizacije, posebno uključivanjem građana država članica koje su pristupile Europskoj uniji 2004.; konstatira da Agencija trenutačno promiče niz ciljanih inicijativa za povećanje svoje privlačnosti i poboljšanje ravnoteže državljanstva; napominje da je Agencija posebno usmjerena na povećanje svoje vidljivosti uz potporu Odjela za komunikaciju i suradnju, mreže agencija EU-a te drugih međunarodnih agencija i partnerskih organizacija; konstatira da Agencija također radi na ciljanom širenju informacija o slobodnim radnim mjestima u nedovoljno zastupljenim državama kako bi se povećao broj kandidata i to s pomoću LinkedIna, burzi za zapošljavanje i potpore naših nacionalnih kontaktnih točaka; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice redovito obavještava o novostima u tom području;

Javna nabava

18. napominje da je Agencija bila uključena u Mrežu službenika za javnu nabavu (NAPO), što je znatno doprinijelo provedbi njezina programa rada za 2020. pokretanjem i potpisivanjem sedam međuagencijskih poziva na javnu nabavu 2020., što je rezultiralo procijenjenom uštedom u proračunu Unije od 2,1 milijun EUR; napominje da je Agencija vodila sedam od devet međuagencijskih postupaka s procijenjenim uštedama od ukupno 2,4 milijuna EUR; pozdravlja kontinuiranu suradnju Agencije s drugim agencijama Unije kao što su Europska agencija za kemikalije, Europski centar za kontrolu bolesti, Europska agencija za lijekove i Europska agencija za okoliš kako bi se utvrdile mogućnosti za zajedničku javnu nabavu u zajedničkim znanstvenim područjima; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvješćuje o razvoju događaja u tom pogledu;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

19. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa i zaštite zviždača; žali zbog toga što Agencija ne objavljuje životopise svojeg osoblja na internetu; potiče Agenciju da poduzme mjere u tom pogledu;

20. potiče veću transparentnost prema dionicima, posebno iz zajednice nevladinih organizacija; podržava strateški cilj Agencije da dodatno potiče partnerstva s drugim agencijama, kao i s međunarodnim organizacijama i trećim zemljama, u smjeru ekosustava Unije „Jedno zdravlje”, uz nastavak suradnje s dionicima i javnošću preko odgovarajućih platformi i foruma, što bi trebalo rezultirati daljnjim ekonomijama razmjera;

21. prepoznaje napore koje Agencija ulaže u odgovaranje na zabrinutosti u vezi sa sukobima interesa njezinih zaposlenika; konstatira da se standardi u pogledu sukoba interesa mogu dodatno ojačati;

22. napominje da je Agencija 2020. utvrdila 31 sukob interesa na razini godišnjih izjava o financijskim interesima koje se odnose na vanjske stručnjake te je te sukobe riješila; napominje da je Agencija odlučila isključiti jednog stručnjaka iz članstva u znanstvenoj skupini Agencije; poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u utvrđivanje sukoba i potencijalnih sukoba interesa i upravljanje njima te da o tome obavješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice;

23. prima na znanje da, s obzirom na napomene o poduzetim koracima u odnosu na razrješnicu za 2019., a u vezi sa slučajem Europskog ombudsmana, Agencija razmatra razvoj internih postupaka za sprečavanje pristupa povjerljivim informacijama kada primi obavijest da se član osoblja nakon završetka službe seli na drugo radno mjesto izvan Agencije; poziva Agenciju da obavještava o napretku u tom pogledu;

Odgovor na COVID-19 i kontinuitet poslovanja

24. napominje da je Agencija nastavila sa svojim aktivnostima i da je provela svoj program rada unatoč pandemiji bolesti COVID-19; napominje, međutim, da je proračun Agencije izmijenjen te da su smanjena odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje za 5 000 000 EUR kao rezultat utjecaja pandemije bolesti COVID-19 na službena putovanja, osposobljavanje, opskrbu energijom, održavanje i otkazivanje fizičkih sastanaka; napominje da je Agencija u skladu s tim zabilježila smanjenje prihoda zbog epidemiološke situacije;

25. prima na znanje izjavu Agencije da su njezino upravljanje i struktura programa rada ostali u potpunosti operativni unatoč ograničenjima i zatvaranju zbog pandemije bolesti COVID-19 te da je Agencija nastavila sa svojim aktivnostima i provela svoj program rada; prima na znanje promjene u proračunu Agencije koje su rezultat smanjenja preuzimanja obveza i plaćanja te odgovarajućeg smanjenja prihoda, nakon detaljne analize učinka virusa SARS-COV-2 koju je provela Agencija u suradnji s Glavnom upravom za zdravlje i sigurnost hrane;

Unutarnja kontrola

26. napominje da je Agencija provela procjenu svojih sustava unutarnje kontrole za izvještajnu godinu te je zaključila da su sve komponente i načela unutarnje kontrole općenito prisutni i da funkcioniraju kako je predviđeno; pozdravlja činjenicu da je Agencija ipak utvrdila niz mjera koje će se poduzeti kako bi se dodatno ojačalo upravljanje osjetljivim informacijama, struktura procesa Agencije, metodologija upravljanja postupcima te upravljanje rizicima i unutarnja kontrola;

27. napominje da je Služba za unutarnju reviziju provela reviziju procjene i usvajanja znanstvenih rezultata u području sastojaka hrane i ambalaže te da je u listopadu 2020. uputila svoje završno izvješće Agenciji; napominje da je Služba za unutarnju reviziju zaključila da je, iako je postupak procjene i usvajanja znanstvenih rezultata u području sastojaka hrane i ambalaže općenito primjereno osmišljen, djelotvoran i učinkovit, izdano jedno vrlo važno revizijsko opažanje u pogledu slabosti u djelotvornoj i pravodobnoj provedbi ponovne procjene prehrambenih aditiva i enzima;

28. primjećuje da je u listopadu 2020. Služba za unutarnju reviziju započela unutarnju reviziju postupaka javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava Agencije; napominje da je revizija, kojom su obuhvaćeni postupci javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava dovršeni 2019. i 2020., objavljena u prvoj polovici 2021.;

Ostale napomene

29. uviđa napore Agencije da osigura troškovno učinkovito i okolišno prihvatljivo radno okruženje; prima na znanje da je Agencija usvojila strukturna rješenja i rješenja za postrojenja usmjerena na smanjenje potrošnje energije, vode i emisija CO_2;

30. prima na znanje napore Agencije da platforme društvenih medija koristi kao primarni alat za širenje svojeg komunikacijskog materijala kako bi doprla do dionika i građana; napominje da su aktivnosti Agencije na društvenim mrežama ostvarile dobre rezultate, uz godišnje povećanje broja pratitelja na njezinim računima na društvenim mrežama od gotovo 30 % u odnosu na 2019.; napominje da je Agencija 2020. nastavila provoditi svoj plan za društvene znanosti kojim joj se omogućuje bolje razumijevanje percepcije rizika i potreba građana za informacijama, čime se omogućuje usmjerenije i učinkovitije obavješćivanje o riziku; nadalje napominje da je Agencija nastavila ulagati u svoje internetske stranice i digitalne publikacije, pri čemu su 2020. ostvarena posebna poboljšanja koja su uključivala migraciju smještaja internetskih stranica Agencije na oblak Amazonovih internetskih usluga, kao i nadogradnju sustava za upravljanje sadržajem Drupal 8; poziva Agenciju da obavještava o napretku u svojoj komunikacijskoj strategiji i digitalnoj tranziciji;

31. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 4. svibnja 2022. ([5]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0196.